

Udvalget skal derfor — næst efter at tilraade, at man gaaer ind paa den finantstielle Omordning, som Planens Gjennemførelse medfører — indskrænke sig til at fremhæve de Hovedpunkter, hvorfra man ved dens Udarbejdelse er gaaet ud.

Efter den tidligere Plan arbejdede Straffeanstalterne med en dem tilstaaet Drifts-capital; var Udbyttet af Fængernes, til Capitalen støttede, Virksomhed ikke tilstrækkeligt til at dække Anstaltens Udgifter, blev der bevilget Tilskud af Statskassen. Dette kunde nu gaae og gik ogsaa ret godt, saalænge det var muligt at bringe Capitalen til gjennem Fængernes Arbejde at give det calculerede Udbytte; men naar Omstændighederne ikke tillode at gennemføre dette, maatte der indtræde store Ulemper. Disse bestode ikke alene i de finantstielle Banke-ligheder, men tillige i en Vaade for Fængelsordnen og for Fængernes moralske Udvikling høist skadelig Uvirksomhed; et Onde, der var saa meget større, som Staten ikke kunde afhjælpe det selv ved at dække hele Udgiften til Bestyrelse, Underhold o. s. v. ved directe Tilskud, men kun ved at skaffe Virksomhedsgjenstande.

Horsens Straffeanstalt havde tildeels fra sin Virksomheds Begyndelse kæmpet med en saadan Sagernes Tilstand. Dens Drifts-capital havde aldrig været tilstrækkelig og den havde ikke seet sig istand til at skabe nogen ret levende Omsetning. Den blev kun nogenlunde holdt oppe ved en temmelig betydelig Beskæftigelse af Fanger ved Private.

De andre Straffeanstalter, der i endeel Aar nogenlunde havde kunnet hjælpe sig, bleve, efterat Beskæftigelsen for Hæren var ophørt, men især efter Pengekrisen, stødte i stedsse vøgende Forlegenhed. Virksomheden for Private var i Aftagende; Afsetningen af det for egen Regning Tilvirkede ophørte næsten; Drifts-capitalen var for en betydelig Deel bunden, deels i de færdige Salgs-gjenstande, der henlaae usolgte, deels i udestaaende Fordringer, der uden at sætte store Tab i Udsigt gik kun langsomt ind. Ved enkelte Fængsler kom det endog gjentagne Gange dertil, at man ikke havde Noget at beskæftige en Deel af Fangerne med. At indføre — hvad man paa sine Steder har gjort — en Virksomhed uden nyttigt Formaal (saasom at træde paa Hjul, dreie Haandfang o. s. v.), anstaae Straffeanstaltens Bestyrelse med afgjort Ret for forkasteligt, da det maatte udøve en forbærvelig Indvirkning, saavel paa Fængernes moralske Tilstand i Fængslet, som paa deres Fremtid efter udstaaet Straf. Men man nødtes dog til at beskæftige ikke saa Fanger med Arbejder, der — som f. Ex. Strømpestrikning — saa godt som intet Udbytte gav og virkede uheldigt paa Fængselsdisciplinen.

Da det nu ikke lod sig gjøre længere at blive staaende ved det Gamle, laae der to Veie for Regjeringen: enten maatte den forøge Fængslernes Driftscapitaler saaledes, at de bleve store nok til at indbegaae alle saadanne Eventualiteter, som de ovenanførte, eller den maatte beslutte sig til directe at lade Straffeanstalterne tilflyde saadanne Pengemidler, at derved Virksomheden under alle Omstændigheder kunde holdes vedlige. Regjeringen har valet det Sidste, idet den har bestemt sig for den Plan, at bevilge den hele Udgift, som Straffeanstalterne medføre, saavel til Fængernes Underhold som til Virksomheden, medens hele Arbeidsvirksomhedens Udbytte, forsaavidt saadant bringes tilbeie, indflyder i Finantskassen. Det vil sees, at en saadan Bevillingsmaade indeholder en alvorlig og vedvarende Opfordring til Ministeriet om stadig at holde et vaagent Øie med Virksomheden i Straffeanstalterne; at den medfører den Fordeel, at Ministeriet til enhver Tid kun behøver at anvise det Fornødne, hvorved man undgaaer, at der under Fængselsbestyrelserne henligge ubenyttede Pengemidler, at man paa denne Maade kan sikre sig Indtægternes Regelmæssighed ved at forordne regelmæssige Salg til bestemte Aarstider, og at denne Plan endelig vil være skikket til at